

Choroby rejestrowane

47 chorób zakaźnych zwierząt podlega obowiązkowi rejestracji

- Ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt - **38 chorób** podlegających obowiązkowi rejestracji
- Rozporządzenie MRiRW z dnia 19 listopada 2012 r. w sprawie określenia wykazu chorób zakaźnych zwierząt podlegających obowiązkowi rejestracji (Dz. U. z 2012 r. poz. 1304) - **9 chorób**

- 1) enterowirusowe zapalenie mózgu i rdzenia świń;
- 2) wiosenna wiremia karpi (SVC);
- 3) wirusowa biegunka bydła i choroba błon śluzowych (BVD MD);
- 4) zakaźne zanikowe zapalenie nosa (ZZZN);
- 5) zakaźne zapalenie krtani i tchawicy u drobiu (ILT);
- 6) zakaźne zapalenie mózgu i rdzenia kręgowego u drobiu (AE);
- 7) zakaźne zapalenie nosa i tchawicy indyków (TRT);
- 8) zakaźne zapalenie oskrzeli kur (IB);
- 9) zespół rozrodczo-oddechowy świń (PRRS).

Pismo GLW nr GIWz-401-2/2015(5) z 13 listopada 2015 r.

- Definicje przypadków chorób podlegających obowiązkowi rejestracji;
- W tabeli nr 4 - *miesięcznej informacji WLW do GLW o stwierdzeniu chorób zakaźnych zwierząt podlegających obowiązkowi rejestracji* - **w uwagach należy wpisywać, w jaki sposób dana choroba została stwierdzona**

Art. 51 ust. 2 ustawy „zakaźnej”

- podmioty świadczące usługi z zakresu medycyny weterynaryjnej;
- zakłady higieny weterynaryjnej;
- Inne laboratoria w rozumieniu przepisów o IW

przekazują powiatowemu lekarzowi weterynarii:

- informację o podejrzeniu wystąpienia choroby zakaźnej zwierząt podlegającej notyfikacji w UE - niezwłocznie po powzięciu takiego podejrzenia;
- comiesięczne informacje m.in. o chorobach zakaźnych zwierząt podlegających obowiązkowi rejestracji

powiatowi lekarze weterynarii, co do zasady, nie podejmują z urzędu żadnych aktywnych działań mających na celu stwierdzenie wystąpienia choroby zakaźnej zwierząt podlegającej obowiązkowi rejestracji;

powiatowi lekarze weterynarii, co do zasady, nie podejmują z urzędu żadnych aktywnych działań mających na celu urzędowe potwierdzenie informacji o chorobach zakaźnych zwierząt podlegających obowiązkowi rejestracji, przekazywanych przez zakłady lecznicze dla zwierząt oraz zakłady higieny weterynaryjnej i inne laboratoria w rozumieniu ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej;

powiatowi lekarze weterynarii, co do zasady, nie uwzględniają informacji o chorobach zakaźnych zwierząt podlegających obowiązkowi rejestracji przekazywanych przez inne podmioty niż zakłady lecznicze dla zwierząt oraz laboratoria w rozumieniu ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej, w szczególności **właścicieli zwierząt** oraz **laboratoriów funkcjonujących poza systemem określonym przepisami ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej;**

w takim przypadku powiatowy lekarz weterynarii **może jednak podjąć czynności opisane w art. 42 ustawy o ochronie zdrowia zwierząt oraz** zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, zmierzające do wykrycia lub wykluczenia wystąpienia choroby zakaźnej zwierząt podlegającej obowiązkowi zwalczania.

Choroby podlegające notyfikacji

Załączniki do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 22 stycznia 2009 r. (poz. 139)

Załącznik nr 1

WYKAZ CHOROÓB ZAKAŹNYCH ZWIERZĄT PODLEGAJĄCYCH NOTYFIKACJI W UNII EUROPEJSKIEJ

- 1) przyszczycza (Foot and mouth disease — FMD);
- 2) księgosusz (Rinderpest);
- 3) zaraza płucna bydła (Contagious bovine pleuropneumonia — CBPP);
- 4) choroba niebieskiego języka (Bluetongue);
- 5) choroba pęcherzykowa świń (Swine vesicular disease — SVD);
- 6) klasyczny pomór świń (Classical swine fever — CSF, Hog cholera);
- 7) afrykański pomór świń (African swine fever — ASF);
- 8) grypa ptaków (Avian influenza);
- 9) rzekomy pomór drobiu (Newcastle disease — ND);
- 10) afrykański pomór koni (African horse sickness);
- 11) pęcherzykowe zapalenie jamy ustnej (Vesicular stomatitis);
- 12) pomór małych przeżuwaczy (Peste des petits ruminants — PPR);
- 13) gorączka doliny Rift (Rift valley fever);
- 14) choroba guzowatej skóry bydła (Lumpy skin disease — LSD);
- 15) ospa owiec i ospa kóz (Sheep pox and goat pox);
- 16) gąbczasta encefalopatia bydła (Bovine spongiform encephalopathy — BSE);
- 17) mały chrząszcz ulowy (Aethina tumida);
- 18) roztoc (Tropilaelaps);
- 19) zaraza stadnicza (Dourine);
- 20) wirusowe zapalenia mózgu i rdzenia koni (Equine encephalomyelitis) — wszystkie typy zapaleń łącznie z wenezuelskim zapaleniem mózgu i rdzenia koni (Venezuelan equine encephalomyelitis);
- 21) niedokrwistość zakaźna koni (Equine infectious anaemia);
- 22) nosacizna (Glanders);
- 23) zakaźna martwica układu krwiotwórczego ryb łososiowatych (Infectious haematopoietic necrosis — IHN);
- 24) zakaźna anemia łososi (Infectious salmon anaemia — ISA);
- 25) wirusowa posocznica krwotoczna (Viral haemorrhagic septicaemia — VHS);
- 26) zakażenie herpeswirusem koi (KHV);
- 27) marteilioza (Marteilia refringens);
- 28) bonamioza (Bonamia ostreae);
- 29) zespół WSS (White Spot Syndrome);
- 30) epizootyczna martwica układu krwiotwórczego (Epizootic haematopoietic necrosis — EHN);
- 31) zakaźny zespół owrzodzenia (Epizootic ulcerative syndrome — EUS);
- 32) bonamioza (Bonamia exitiosa);
- 33) perkinsoza (Perkinsus marinus);
- 34) mikrocytoza (Microcytos mackini);
- 35) zespół Taura (Taura syndrome);
- 36) choroba żółtej głowy (Yellowhead disease).

Choroby podlegające obowiązkowi rejestracji i notyfikacji

1. Niedokrwistość zakaźna koni
2. Nosacizna
3. Wirusowe zapalenie mózgu i rdzenia koni
4. Zaraza stadnicza
5. Mały chrząszcz ulowy
6. Roztocze *Tropilaelaps*

obowiązujące przepisy nie wskazują wprost żadnych podmiotów, które właściwe byłyby do stwierdzenia wystąpienia choroby zakaźnej zwierząt podlegającej obowiązkowi rejestracji, która jest jednocześnie chorobą podlegającą notyfikacji w Unii Europejskiej, a zarazem w każdym przypadku **zobowiązują powiatowego lekarza weterynarii do przekazania informacji o wyznaczeniu ogniska choroby podlegającej notyfikacji** w Unii Europejskiej, (co jest kompetencją lekarza urzędowego), uznać należy, że **wszelkie czynności, które muszą poprzedzić wyznaczenie ogniska takiej choroby również powinny mieć charakter urzędowy.**

W innym bowiem przypadku nie byłaby możliwa realizacja obowiązków wynikających z rozporządzenia w sprawie wykazu chorób zakaźnych zwierząt podlegających notyfikacji w Unii Europejskiej oraz zakresu, sposobu i terminów przekazywania informacji o tych chorobach.

Choroby odzwierzęce

Załącznik do rozporządzenia Ministra Zdrowia
z dnia 15 stycznia 2013 r. (poz. 160)

WYKAZ ZAKAŻEŃ I CHOROBY ZAKAŻNYCH OBJĘTYCH WSPÓLDZIAŁANIEM ORGANÓW

Lp.	Zakażenia i choroby zakaźne występujące	
	u ludzi	u zwierząt
1	brucelozą	brucelozą u bydła, kóz, owiec i świń
2	chlamydiozą	chlamydiozą ptaków
3	encefalopatia gąbczasta	przenośne gąbczaste encefalopatie przeżuwaczy (TSE)
4	gorączka Q	gorączka Q
5	gruźlica	gruźlica bydła
6	kampylobakteriozą	kampylobakteriozą
7	listeriozą	listeriozą
8	mykoplazmozą	mykoplazmozą drobiu
9	pryszczycą	pryszczycą
10	grypa ptaków u ludzi	grypa ptaków
11	salmonelozą	salmonellozą u drobiu, bydła i świń
12	toksoplazmozą	toksoplazmozą
13	tularemia	tularemia
14	wąglik	wąglik
15	włośnica	włośnica
16	wścieklizna	wścieklizna
17	zespół hemolityczno-mocznicowy i inne postaci zakażenia werotoksycznymi pałeczkami Escherichia coli (STEC/VTEC)	zakażenia pałeczkami Escherichia coli (szczonepy werocytotoksyczne)

Choroby odzwierzęce podlegające obowiązkowi rejestracji

1. Chlamydioza ptaków
2. Gorączka Q
3. Listerioza
4. Mykoplazomzy drobiu
5. Salmonellozy bydła i świń
6. Salmonellozy drobiu
7. Tokspolazmoza
8. Tularemia
9. Włośnica

Powiatowi Lekarze Weterynarii - za wyjątkiem informacji przekazywanych przez zakłady lecznicze dla zwierząt oraz laboratoria w rozumieniu ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej, które są uwzględniane **bez urzędowego potwierdzenia** - z urzędu podejmują czynności mające na celu stwierdzenie wystąpienia albo wykluczenie choroby zakaźnej zwierząt podlegającej obowiązkowi rejestracji jeśli **jednocześnie jest to choroba odzwierzęca**, o której mowa w przepisach rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 15 stycznia 2013 r. w sprawie współdziałania między organami Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Inspekcji Weterynaryjnej oraz Inspekcji Ochrony Środowiska w zakresie zwalczania zakażeń i chorób zakaźnych, które mogą być przenoszone ze zwierząt na ludzi lub z ludzi na zwierzęta (Dz. U. z 2013 r. poz. 160) np. **listerioza**. W takim przypadku z uwagi na fakt, że choroba podlegająca obowiązkowi rejestracji stanowi zagrożenie dla zdrowia i życia ludzi, **urzędowe potwierdzenie wystąpienia choroby** stanowi w ocenie Głównego Lekarza Weterynarii gwarancję prawidłowej realizacji zadań z zakresu ochrony zdrowia zwierząt oraz bezpieczeństwa produktów pochodzenia zwierzęcego w celu zapewnienia ochrony zdrowia publicznego.

❖ do PLW informacje o chorobach rejestrowanych zgodnie z definicjami przesyłają:

- zakłady lecznicze dla zwierząt
- ZHW
- inne lab. IW

PLW nie podejmuje żadnych czynności,
rejestruje chorobę

❖ informacje od właścicieli zwierząt, laboratoriów innych niż z IW:

PLW nie podejmuje żadnych czynności.
Może podjąć czynności opisane w art. 42 ustawy zakaźnej
(wykrycie/wykluczenie choroby zwalczanej)

ALE

❖ choroby notyfikowane → PLW potwierdza ZAWSZE (bo zakłady lecznicze, ZHW i lab. IW informują jedynie o podejrzeniu choroby notyfikowanej)

❖ choroby odzwierzęce:

- uwzględniane bez potwierdzenia urzędowego, gdy informacja otrzymana od zakładów leczniczych, ZHW lub lab. IW
- pozostałe przypadki – wymagane urzędowe potwierdzenie przez PLW

Dziękuję za uwagę!

